

Kuntapäätäjät haltuun – 10 vinkkiä lippukunnille kuntavaikuttamiseen

Miksi jokaisen lippukunnan pitäisi pyrkiä vaikuttamaan oman kunnanvaltuustonsa toimintaan?

Kunnissa päätetään monista partiolaisiin suoraan vaikuttavista asioista. Kunnissa päätetään esimerkiksi siitä, paljonko avustuksia lippukunnille jaetaan, millaisia bussireittejä jatkossa kulkee retkeilypaikoille, mitä tehdään puistoille ja ulkoilualueille ja niin edelleen. Myös esimerkiksi kolotilat ovat monia lippukuntia konkreettisesti koskettava aihe, johon kunnanvaltuustoissa vaikutetaan. Maksetaanko teidän kunnassanne kolotilanne vuokrat? Kunnissa vaikutetaan suoraan siis siihen, millaiset mahdollisuudet partiotoiminnalla on kukoistaa tulevaisuudessa.

Miten sitten kunnissa osattaisiin tehdä sellaisia päätöksiä, jotka turvaavat partion tulevaisuuden? Kuntapäätäjien pitää tietää, miten tärkeää vapaaehtoistyötä partiossa tehdään! Partiolaiset käyttävät monta vapaaehtoistuntia viikoittain kuntien lasten ja nuorten hyväksi. Tehdään tämä tärkeä työ näkyväksi ja tunnustetuksi!

Valtuustokausi kestää vuoteen 2021 saakka. Jos onnistutte luomaan hyvät välit kuntapäätäjien kanssa jo nyt, on yhteistyö tulevina vuosina helppoa ja mukavaa!

Ensimmäinen askel on tutustua kuntanne nettisivuihin. Nettisivut ovat täynnä paljon hyvää tietoa: sieltä löydätte olennaisten henkilöiden yhteystiedot, valtuuston kokousten esityslistat, tietoa kunnasta ja niin edelleen. Muistakaa, että valtuutettujen ja kunnan virkamiesten tehtävä on palvella kuntalaisia ja tehdä yhteisen hyvän eteen mahdollisimman hyviä päätöksiä. Teillä on siis kaikki oikeus tuoda omat huolenne päättäjien tiedoksi sekä pyytää tietoa kunnan toiminnasta.

Kuntavaikuttaminen kiinnostaa! – Mutta miten sitä tehdään käytännössä?

Tässä materiaalipaketissa on muutamia vinkkejä ja ideoita siihen, miten vaikuttamista voi käytännössä tehdä. Toteuttakaa yksi tai monta ideaa! Kaikki, mitä teette on plussaa lippukuntien toimintaedellytysten kannalta ja auttaa tekemään partiota näkyväksi päättäjien silmissä. Paketin vinkit ovat ideoita alkuun pääsemiseksi, mutta jos teillä on omia ideoita, niin niitä saa ehdottomasti toteuttaa!

1. Vaikuttamista tehdään yhdessä

Ihanaa, että vaikuttaminen kiinnostaa! Ennen kuin lähdette omatoimisesti ottamaan yhteyttä uusiin valtuutettuihin, kannattaa pysähtyä hetkeksi ja selvittää, onko esimerkiksi piirillä jo valmiita suunnitelmia kuntavaikuttamiseen.

Lisäksi jos kunnassanne on useita lippukuntia, kannattaa ehdottomasti kokoontua porukalla miettimään, miten saatte hiottua vaikuttamisestanne mahdollisimman tehokasta – yhteistyö kantaa hedelmää!

Kunnat ovat tosi erilaisia ja siksi toimintatavat vaikuttamisessa täytyy räätälöidä jokaisen kunnan kohdalla erikseen. Tämän oppaan vinkit eivät toimi kaikkialla, mutta niistä on toivottavasti apua, kun mielitte omaa vaikuttamistyötänne.

2. Uusien päättäjien haltuunotto

Keväällä uudet valtuustoryhmät järjestäytyvät ja sopivat luottamuspaikkojen jaosta. Uusi valtuustokausi alkaa virallisesti 1.6.2017.

Partio voi olla monelle valtuutetulle vieras juttu – siksi kannattaa ottaa jonkinlaista kontaktia uusiin päättäjiin ja toimittaa heille infoa sekä partiosta yleisesti, että lippukunnasta.

Lippukuntien käyttöön toimitetaan touko-kesäkuussa flaikkupohja, joka sisältää yleisinfon partiosta sekä partion valtakunnallisista kuntatavoitteista, harrastustakuusta sekä nuorten osallisuudesta. Lisäksi flaikkuun jätetään yksi sivu lippukunnan täydennettäväksi. Flaikkupohja tulee ladattavaksi partioehdokkaat.fi-sivustolle.

Flaikut voi esimerkiksi postittaa valtuutetuille; ne voi lähettää tai viedä myös kuntaan ja pyytää jakamaan valtuutettujen paikoille valtuustosaliin ennen kokousta. Vaihtoehtoisesti voitte järjestää oman tempauksenne, jossa voitte jakaa flaikut suoraan kokoukseen saapuville päättäjiille. Tästä lisää seuraavassa kohdassa!

3. Tempaus syyskauden alkuun

Suomen Partiolaisilla on ollut tapana järjestää syksyisin kansanedustajille nokipannukahvit – hyvää konseptia kannattaa kopioida myös kuntatasolle!

Selvittääkö milloin valtuustonne kokoontuu ja järkätkää valtuutetuille ennen kokouksen alkua esimerkiksi kahvit. Jos nuotiopaikan rakentaminen ei onnistu kunnantalon edustalle ottakaa mukaan esimerkiksi trangiät. Kaakaokin varmasti maistuu!

Samalla voitte jakaa edellisessä kohdassa mainittuja flaikkuja tai muuta keksimäänne kivaa pientä muistoa, kuten tulitikkuja!

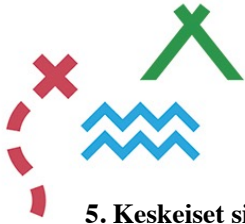
Tästä kannattaa ilmoittaa esimerkiksi valtuuston puheenjohtajalle etukäteen.

4. Lippukuntien tapahtumille kutsuminen

Helppo tapa tehdä sidosryhmäyhteistyötä on kutsua päättäjät omiin tapahtumiinne, jotka olette muutenkin järjestämässä. Onko teillä tänä kesänä kesäleiriä? Syksyllä kisoja tai muita koko lippukunnan tapahtumia? Kutsukaa valtuutetut paikalle, jotta he pääsevät näkemään, mitä partiotoiminta konkreettisesti on! Tiedon tapahtumista voi täydentää myös jaettavaan flaikkuun, jos päivämäärät ovat jo selvillä.

Ilmoittautumiset kannattaa pyytää etukäteen, ettette tule yllätetyiksi, kun paikalle ilmestyykin kiinnostunut valtuutettu. Tapahtumalla on hyvä olla jokin päättäjien kierrättämisestä ja muusta viihdyttämisestä vastaava henkilö.

Päättäjän voi pyytää myös esimerkiksi ryhmän kokoontumiseen, jos tapaamisen teemana on esimerkiksi aktiiviseen kansalaisuuteen tai omissa elinympäristössä vaikuttamiseen liittyvät asiat.

5. Keskeiset sidosryhmät

Partion tavoitteiden edistämisen kannalta on tärkeää tietää, ketkä kunnassa ovat kaikkein olennaisimpia vaikuttajia eli ns. sidosryhmiä. Keskeisimpien vaikuttajien tunnistaminen alkaa tavoitteiden tunnistamisesta: jos haluatte vaikuttaa esimerkiksi järjestöjen avustuksiin päättäjät löytyvät yleensä vapaa-ajan tai nuoristoimesta ja jos akuuttina asiana on virkistysalueiden kaavoitus kannattaa suunnata esimerkiksi tekniseen toimeen.

Keskeisimpiä vaikuttajia lippukuntien kannalta ovat esimerkiksi nämä:

Partiotaustaiset valtuutetut tuntevat kaikkein parhaiten lippukunnan tarpeet ja ovat yleensä helppoiten vakuutettavissa lippukunnan tavoitteista. Partiotaustaisia valtuutettuja löytyy täältä.

Nuoret valtuutetut ovat yleensä kiinnostuneet lasten ja nuorten harrastusmahdollisuuksista.

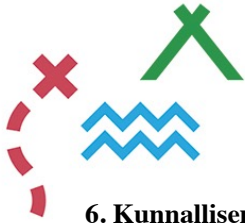
Ensimmäisen kauden valtuutetut voivat olla innokkaita tekemään erilaisia valtuustoaloitteita.

Virkamiehet valmistelevat useimmat päätökset ja tuntevat yleensä parhaiten päätettävien asioiden taustat – myös heitä voi lähestyä partiolaisten terveisinä.

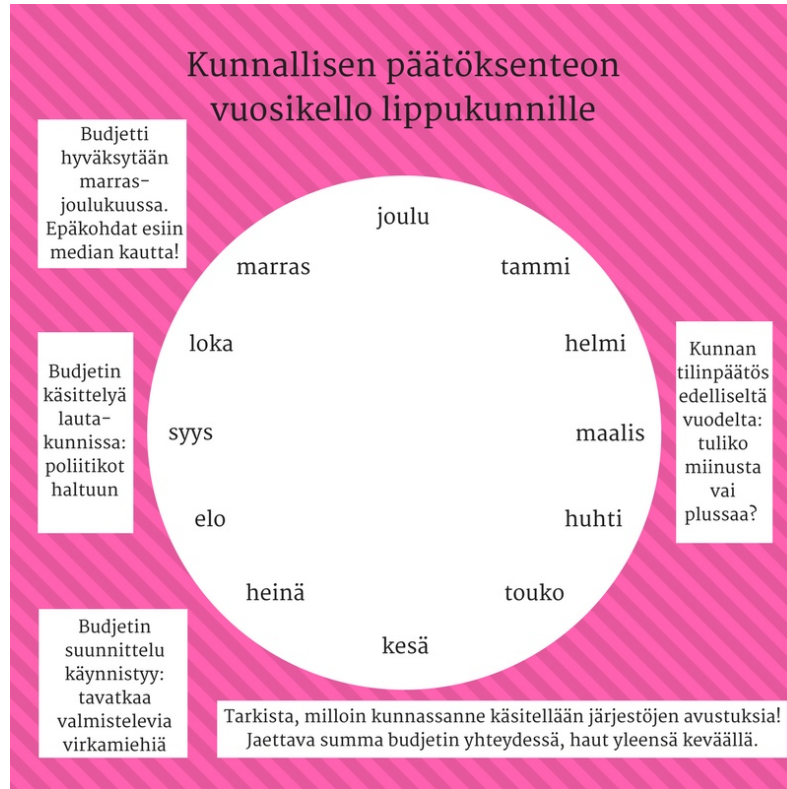
Kunnan- tai kaupunginjohtoa voi myös tavata, jos tuntuu, että asianne ei muuten etene!

Tärkeintä on muistaa, että kaikki nämä tahot ovat päätöksentekijöinä ja -valmistelijoina kuntalaisia eli myös teitä varten. Yhteydenottoa ei tarvitse ujustella.

Mikäli tavoitteiden muotoilu on vaikeaa, ettekä oikein tiedä, mitä juttelisitte päättäjien kanssa, voitte myös esimerkiksi pyytää esittelyä kunnan päätöksenteosta nuorten näkökulmasta vaikka jonnekin lippukunnan tapahtumaan.

6. Kunnallisen päätöksenteon vuosikello

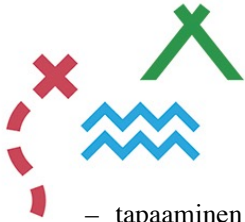
Päätöksenteko kunnissa näyttää suunnilleen tältä. Aikataulutukseen ja prosesseihin vaikuttaa erityisesti kunnan koko: isoissa kaupungeissa palikoita ja päättäjiä on paljon, joten esimerkiksi talousarvion käsittely on monivaiheinen prosessi.

Talousarvion eli budjetin käsittelyn yhteydessä päätetään keskeisimmät suuntaviivat kunnan seuraavalle vuodelle – siksi siinä yhteydessä kannattaa olla erityisen hereillä, mikäli haluaa vaikuttaa lippukunnan toimintaedellytyksiin. Ympäri vuoden käsittelyssä voi olla lisäksi monia lippukuntaan vaikuttavia päätösjuttuja, joihin on sitten kyse kaavoituksesta tai lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmista.

Koko vuotta ei tarvitse olla aktiivisesti lobbaamassa, jos asiat ovat hyvin – kannattaa kuitenkin yleisesti olla kärryillä kunnan päätöksenteosta ja muistutella päättäjiä siitä tärkeästä työstä, jota lippukunta tekee kunnan lasten ja nuorten hyvinvoinnin hyväksi.

7. Päättäjän tapaaminen, näin sen teet

Sovi tapaaminen päättäjän kanssa. Kunnanvaltuutettujen yhteystiedot löytyvät kunnan nettisivuilta, esimerkiksi kohdasta “päättökenttä”. Osalla kuntapäättäjäistä erityisesti isommissa kaupungeissa voi myös olla omat nettisivut, joista löytyvät yhteystiedot. Yhteydenotto onnistuu esimerkiksi sähköpostitse tai soittamalla. Tapaamista sovittaessa kannattaa huomioida se, että valtuutetut ovat luottamustoimissa

– tapaaminen voi onnistua esimerkiksi ilta-aikaan työpäivän päätteeksi. Kunnassa työskentelevät virkamiehet taas voi tavata päiväsaikaan.

Valmistaudu tapaamiseen huolella. Mieti jo ennen yhteydenottoa, missä voisitte tavata, mistä asioista haluaisit kertoa ja mitä tavoitteita lippukunnallanne on. Ennen tapaamista kannattaa pohtia, haluttaisi-inko kuntapäättäjälle viedä jotain materiaalia, esimerkiksi esite lippukunnan toiminnasta tai vaikkapa tavoitteistanne. Ennen tapaamista kannattaa myös hiukan selvittää taustoja tapaamastanne ihmisestä esimerkiksi googlaamalla (tästä ei kuitenkaan kannata mainita päättäjälle). Muista kuitenkin, että päättäjät ovat aivan tavallisia ihmisiä, eikä tapaamista tarvitse stressata tai murehtia liikaa. Päättäjien yksi keskeinen tehtävä on hankkia tietoa kuntalaisilta päätöksenteon tueksi. Olet partioon liittyvien asioiden asiantuntija, ja tiedät asioista päättäjää enemmän.

Itse tapaamisessa muista käytöstavat: edustat paitsi itseäsi, myös partiolaisia. Kiva, ystävällinen ja reipas käytös jää positiivisesti mieleen. Huivi kaulaan! Eikä kannata hiiltyä tai hermostua, vaikka päättäjä olisikin asioista eri mieltä. Kannattaa myös kuunnella, mitä sanottavaa päättäjällä on, eikä vain kertoa omista tavoitteistaan.

Toimita tapaamisen jälkeen lisätietoja, jos olet luvannut tehdä niin. Tapaamisesta voi myös muuten vain kiittää jälkikäteen. Lisäksi: jos jokin tavoitteenne toteutuu, on hyvä kiittää päättäjiä hyvin tehdyistä päätöksistä lähettämällä vaikka kiitoskortti tai kukkia riippuen siitä, miten isoista päätöksistä on kyse. Päättäjät ilahtuvat, jos heidän tekemäänsä työtä muistetaan arvostaa.

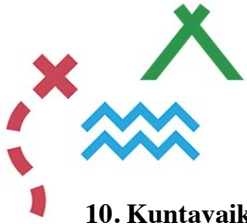
8. Kummivaltuutettu

Monilla tahoilla on omia “kummivaltuutettuja”. Kummivaltuutetulla tarkoitetaan valtuutettua, johon ollaan vähän tiiviimmin yhteydessä, ja joka pitää lippukuntaa kärryillä siitä, mitä kuntapolitiikassa tapahtuu. Kummivaltuutettua kannattaa tavata säännöllisesti ja hänet voi kutsua esimerkiksi lippukunnan leireille ja muihin tapahtumiin vierailemaan. Yksi luotettava ja tiivis yhteistyökumppani on usein hyödyllisempi kuin 10 puolituttua ja etäistä päättäjää!

Kummivaltuutettua voi myös pyytää pitämään vaikkapa esityksen lippukunnan tapahtumaan siitä, miten kunta ja kunnanvaltuusto toimivat. Usein kuntapäättäjät ovat varsin ilahtuneita, jos pääsevät kertomaan muille ihmisille omasta työstään tai luottamustoimestaan, joten ei kannata arastella.

9. Yhteistyö muiden alueen toimijoiden kanssa

Kunnassanne on varmasti partiolaisten lisäksi muitakin järjestöjä, jotka jakavat kiinnostuksen lasten ja nuorten hyvinvointiin ja harrastusmahdollisuuksiin. Tällaisia toimijoita ovat esimerkiksi nuorisovaltuustot, urheiluseurat, opiskelijakunnat ja niin edelleen. Yhdessä olette vahvempia kuin yksin, joten miksi ette yhdistäisi voimianne! Googlatkaa, mitä muita toimijoita alueellanne toimii ja keiden kanssa teillä saattaisi olla yhteisiä tavoitteita. Laittakaa sitten sähköpostia tai soittakaa tällaisen toimijan edustajalle ja ehdottakaa yhteistä tapaamista, jossa keskustellette aiheista, joista kunnassanne päätetään.

10. Kuntavaikuttaminen voi olla myös osa viikkotoimintaa!

Usein lippukunnissa menee paljon energiaa jo pelkän viikkotoiminnan pyörittämiseen ja muuhun ei välttämättä ole aikaa asian tärkeydestä huolimatta. Onneksi kuntavaikuttamisen voi ottaa mukaan tavalliseen viikkotoimintaan ja yhdistää näin kaksi kärpästä yhdellä iskulla! Alle on koottu partio-ohjelmaan kuuluvia aktiviteetteja ikäkausittain, jotka liittyvät vaikuttamiseen.

Valtuustohippa

Sudenpennut, seikkailijat

Leikki on muunnelma poliisi ja rosvo -leikistä. Leikki alkaa sillä, että johtaja selittää kunnan- tai kaupunginvaltuuston tehtävät ja eri toimijoiden roolit (kuntien nettisivuilta ja partioehdokkaat.fi -sivustola voi kerrata tehtäviä). Tämän jälkeen tai useampi valitaan valtuuston puheenjohtajaksi tai varapuheenjohtajiksi. Nämä yrittävät ottaa valtuutettuja eli muita leikkijöitä kiinni ja jakaa heitä lautakuntiin, jotka voivat sijaita eri puolilla pihaa. Lautakunnasta voi pelastaa valtuutetun takaisin valtuuston kokoukseen koskettamalla olkapäätä.

Mitä meidän kuntamme tai kaupunkimme tekee?

Sudenpennut, seikkailijat (väli-ilmansuunta: palvelu ja kotiseutu-taitomerkki), tarpojat (sopii esimerkiksi KITT:ksi)

Käykää kunnan- tai kaupungintalolla vierailulla. Voitte myös pyytää kokoukseenne kunnan edustajan vierailemaan ja kertomaan kunnan toiminnasta. Vierailija voi kertoa esimerkiksi, miten lasten ja nuorten asioita hoidetaan, tai miten tehdään kansalaisaloite.

Kirje päättäjille

Seikkailijat, tarpojat, samoajat, vaeltajat

Kirjoittakaa onnittelukirje tai kuvatkaa onnitteluvideo alueenne valtuutetuille ja kertokaa teille tärkeistä teemoista. Miten kunnastanne tai kaupungistanne tulisi entistä parempi paikka lapsille ja nuorille? Kirjeessä on hyvä perustella, minkä takia kunnassa tulisi tukea partiotoimintaa tai muutoin panostaa nuorten palveluihin. Voitte esimerkiksi kertoa, miten paljon vapaaehtoistyötä lippukuntanne tai alueenne lippukunnat saavat aikaan, tai mihin annettu tuki käytetään. Kirjeessä tulee muistaa ystävällinen ja kunnioittava sävy. Kannattaa pyytää luotsia tai muuta ulkopuolista tukea vielä oikolukemaan kirje ennen lähettämistä.

Retkivaltuusto

Seikkailijat, tarpojat

Retken alussa tai ennakoillassa järjestetään valtuustovaalit, joissa retken osallistujat ovat ehdolla. Valtuusto osallistuu retken käytännön järjestelyihin retken johtajien opastuksella. Retkivaltuustolle voi antaa päätösvaltaa esimerkiksi ruokalistan tai iltanuotion laulujen osalta. Lopuksi keskustellaan yhdessä miltä vaalit ja päätöksenteko tuntuivat. Sopivia kysymyksiä osallistujille voisi olla esimerkiksi: Millä perusteella äänestit ehdokastasi? Miltä tuntui tulla valituksi tai olla tulematta valituksi? Onko tehokkaampaa, että vartio saa itse päättää omista asioistaan, kuin että koko lippukunta päättää kaikkien ryhmien asioista? Käyttikö retkivaltuusto päätösvaltaansa väärin?

Mielipidekirjoitus

Tarpojat, samoajat, vaeltajat

Kirjoittakaa yhteinen mielipidekirjoitus, jossa haastatte kuntanne valtuutettuja kertomaan näkemyksiään jostain teille tärkeästä teemasta. Sopivia teemoja ovat esimerkiksi oman alueen leikkikenttien kehittäminen, liikenneturvallisuuden lisääminen, lisämääräraha kirjastolle pelihyllyn perustamiseksi tai vaikkapa uuden nuorisotilan perustaminen. Mielipidekirjoituksen voi laatia myös siitä, miten omaa lippukuntaa tulisi kehittää. Tähän sopivia teemoja voivat olla esimerkiksi, että retkien määrää pitää lisätä, laumojen toimintaan tulee saada lisää rahaa tai retkikämpän huussiin tulee saada styroksirenkaat

Kirjoitusta voi työstää joukkueen kokouksessa esimerkiksi niin, että osallistujat ensin kirjoittavat lappuille, mitä kunnassa pitäisi kehittää, ja sitten äänestävät parhaasta ehdotuksesta. Osallistujat jaetaan vartioihin, jotka kirjoittavat muutaman lauseen siitä, miksi kunnassa pitäisi toimia ehdotuksen mukaisesti. Tämän jälkeen vartiot kokoontuvat taas yhteen ja lukevat, mitä kukin vartio on saanut aikaan. Kirjoitus koostetaan parhaista ideoista.

Voitte tarjota kirjoitustanne paikallislehteen julkaistavaksi. Jos tarjoatte kirjoitustanne piirinne alueella merkittävään lehteen, kannattaa olla yhteydessä piirinne viestinnästä tai yhteiskuntasuhteista vastaavaan henkilöön ennen kirjoituksen lähettämistä. Jos lippukunnallanne on lehti tai blogi, kysykää, voisiko tämä julkaista joukkueenne kirjoituksen.

Vaikuttavaan kirjoittamiseen liittyviä vinkkejä:

Teeman valinta. Jos allekirjoitatte kirjoituksen partiolaisina, teeman tulee sopia partion arvoihin. Hyviä aiheita ovat esimerkiksi nuorten vaikuttamisen ja vapaa-ajan mahdollisuudet kunnassa. Partion arvojen mukainen ei tarkoita, että aiheen tulisi olla haudanvakava.

Vetävä otsikko. Kiinnostava otsikko kiinnittää lukijan huomion ja houkuttelee lukemaan ensimmäiset lauseet. Otsikon tulisi kertoa lukijalle, mistä kirjoitus pääpiirteissään kertoo. Otsikko voi olla esimerkiksi yllättävä tai radikaali väite, esimerkiksi “skeittiparkki poistaisi ylipainon kunnasta” tai “koululaiset syövät päivisin suklaata nälkänsä”. Tehokeinona voi myös kokeilla jättää keskeisestä väitteestä osan kertomatta, jolloin lukija haluaa tietää, miten otsikko jatkuu. Esimerkiksi siis näin: ”tässä rakennelma, joka poistaa ylipainon kunnasta”. Tämä tehokeino saattaa ärsyttää lukijaa, joten sitä on syytä käyttää varoen.

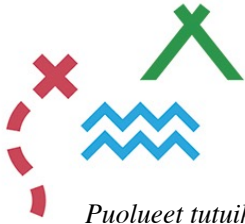
Kiinnostava alku. Kirjoitus kannattaa aloittaa esimerkiksi yllättävillä faktoilla tai tarinalla, joka innostaa jatkamaan lukemista. Esimerkiksi skeittiparkkia koskeva kirjoitus voi alkaa tilastoilla ylipainoisten nuorten määrästä kunnassa. Muista kuitenkin kertoa, mikä johtopäätös faktoista pitäisi vetää. Tämä tarkoittaa, että toteatte kirjoituksessa, että ylipainon vähentämiseksi kunnan tulisi parantaa liikuntapuitteita ja rakentaa skeittiparkki.

Lopussa tiivistys. Kirjoituksen lopussa on hyvä tiivistää muutamaan lauseeseen, mitä ehdotatte ja miksi. Kirjoituksen voi lopettaa esimerkiksi ytimekkäästi vaatimalla toimintaa, esimerkiksi: “tehdään yhdessä Alajärvestä sporttisempi kunta!”

Tekstin sujuvuus. Varmista, että teksti etenee loogisesti. Sido lauseet toisiinsa ilmaisuilla kuten “edellä mainitusta johtuen”, “lisäksi” ja “toisaalta”. Pidä koko ajan mielessä, mikä on kirjoituksenne aihe ja tavoite. Muista lisätä kappalejakoja niin, että kukin kappale sisältää yhden asian, näkökulman tai kokonaisuuden.

Kieli. Yksinkertainen on kaunista. Kannattaa kirjoittaa yksinkertaisia rakenteita ja elävöittää tekstiä värikkäillä sanoilla. Kun ilmaisette mielipiteitänne kirjoituksessa, lausetta ei tarvitse aloittaa ilmauksella “meidän mielestämme”. Kannanotot voi ilmaista väitemuodossa, esimerkiksi: “kuntamme tarvitsee skeittiparkin.”

Oikoluku. Ammattikirjoittajakin tekevät virheitä. Ennen kuin lähetätte kirjoituksenne lehteen, kannattaa pyytää luotsia tai muuta ulkopuolista vielä oikolukemaan teksti virheiden varalta.

Puolueet tutuiksi

Tarpojat, samoajat, vaeltajat

Käykää läpi eri puolueiden tavoiteohjelmia, jotka johtaja voi vaikka tulostaa valmiiksi, jos käytössä ei ole tietokoneita. Etsikää eri puolueiden lapsiin ja nuoriin tai muuten partiolle keskeisiin teemoihin liittyviä tavoitteita. Keskustelkaa yhdessä: Onko kaikkien puolueiden ohjelmissa nuoriin liittyviä tavoitteita? Voiko puolueilla olla ohjelmissaan tavoitteita, jotka heikentävät nuorten asemaa? Mikä puolue vaikuttaa ottaneen nuoret parhaiten huomioon? Mitä tavoitteita osallistujat kannattavat?

Kunnan- tai kaupunginvaltuuston kokous

Tarpojat, samoajat, vaeltajat

Osallistukaa nuoriso-, kunnan- tai kaupunginvaltuuston kokoukseen. Valtuustot kokoontuvat tyypillisesti ilta-aikaan, ja niiden kokoukset ovat julkisia. Nuorisovaltuuston kokoukseen osallistuminen saattaa olla pienemmän kynnyksen takana, ja aiheet saattavat olla kiinnostavampia.

Tutustukaa etukäteen kokouksen esityslistaan, mikäli se on etukäteen saatavilla kunnan internet-sivuilla. Keskustelkaa yhdessä kokouksen jälkeen: Mistä aiheista kokouksessa keskusteltiin? Olivatko valtuutettujen puheenvuorot ymmärrettäviä? Miten kokouspuheenvuoroilla pyrittiin vaikuttamaan muihin? Käytikö joku valtuutettu pötkön puheenvuoron? Voisitteko itse olla kiinnostuneita valtuustopaikasta?

Kokouskäyntiä voi piristää esimerkiksi suunnittelemalla kokousbingon, jossa voi olla esimerkiksi seuraavanlaisia kohtia: valtuutettu haukottelee, valtuutetun puheenvuoro kestää yli kaksi minuuttia, puheenvuorossa mainitaan huono taloustilanne, puheenvuoro saa aplodit. Toinen hyvä metodi on tilastoida kokousta: Miten puheenvuorot jakautuivat puolueiden kesken? Entä miesten ja naisten kesken? Mikä aihe kirvoitti eniten puheenvuoroja? Minkä puolueen valtuutetuista on suurin osa paikalla? Ennen kokousta voidaan myös ottaa ylös veikkauksia siitä, millaisia tuloksia tilastoinnilla saadaan.

Voitte havainnollistaa oman kunnan valtuuston kokoa ja valtasuhteita esimerkiksi niin, että johtaja tuo kokoukseen paperin, jossa on yhtä monta valkoista palloa kuin kunnan- tai kaupunginvaltuustossa. Osallistujat voivat värittää esimerkiksi niin monta palloa kuin valtuustossa on alle 50-vuotiaita edustajia. Pallot voi värittää myös esimerkiksi sen mukaan, kuinka monta paikkaa milläkin puolueella on.

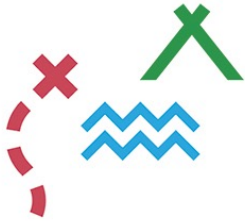
Helpotettu versio aktiviteetista: Tutustukaa valtuuston pöytäkirjaan tai kokousvideointiin kokouksessanne. Usein myös muut kokoukseen liittyvät asiakirjat löytyvät valtuuston internet-sivuilta.

Tapaaminen päättäjän kanssa

Samoajat, vaeltajat

Vierailuun valmistautuminen: Kutsukaa kuntapäättäjiä tapahtumaanne tai retkelle vieraaksi paikkakunnallanne käydessään. Hyviä tapahtumia ovat erilaiset paikalliset tapahtumat (esimerkiksi riehut tai kaupunginosapäivät), lippukuntanne syntymäpäiväjuhlat tai lippukuntaretket. Kun pohditte kutsuttavia, voi olla hyvä olla yhteydessä piiriinne yhteiskuntasuhteista vastaavaan henkilöön.

Kutsun voi lähettää kirjeitse tai sähköpostitse. Muistakaa kertoa kutsussa, jos esimerkiksi retkellänne tarvitaan säänmukainen varustus tai oma kahvikuppi. Vierailuun kannattaa lisäksi valmistautua suunnittelemalla, miten ja mitä kerrotte heille lippukuntanne toiminnasta. Voitte näyttää videoita tai kuvia tapahtumistanne. Lisäksi esimerkiksi Suomen Partiolaisten YouTube-kanavalta löytyy hyviä partion esittelyvideoita. Jos haluatte näyttää kuvia tai videoita, varmistakaa tekniikan toimivuus etukäteen!

Lisäksi ennen vierailua kannattaa ottaa selvää päättäjän omasta taustasta. Vierailijalla saattaa olla omaa partiotaustaa, jolloin partion esittelyn voi jättää vähemmälle huomiolle. Lisäksi voitte kysellä päättäjän taustasta tai kannoista mielenkiintoisia kysymyksiä, jos tiedätte siitä jo etukäteen.

Vierailun aikana ja sen jälkeen: Pitäkää vierailijasta “huolta” tapahtumassa. Esittäytykää ja jutelkaa. Vierailun jälkeen vierailijalle on hyvä lähettää perässä kiitos-kortti tai viesti, jossa kiitätte vierailusta ja pyydätte pitämään yhteyttä.

Kuntavaikuttamisen materiaalipaketti luettu läpi ja vieläkin kiinnostaa kuulla lisää?

Jos vaikuttaminen partiossa kiinnostaa enemmänkin tai tämä materiaalipaketti ei vastannut kaikkiin kysymyksiin, katso seuraavaksi [Lippukunta vaikuttaa -paketti](#) – julkaisuun on koottu tietoa partiosta ja sidosryhmäyhteistyöstä ja se on oiva lukupaketti tukemaan vaikuttamista myös kunta-asioissa!